

הנחיות להכנת מקרה ארוך למטפלים ולאנשי חינוך

שלום רב וברוכים הבאים לשלב השלישי בתהליך ההכשרה הרשמי של ארגון DIR ישראל! לשמחתנו, נמצאת מתאימה¹ להשתתף בשלב השלישי בתהליך ההכשרה הרשמי של ארגון DIR ישראל. בשלב שבו את נמצאת כעת, כבר השתתפת פעמיים או יותר בסמינר מרוכז ולקחת חלק בקורס העקרונות. כפי שהיה בעבר, גם הפעם משך הסמינר הוא ארבעה ימי לימוד מלאים (סה"כ 47 שעות אקדמיות). רוב הדברים כבר מוכרים וידועים לך, אך ההנחיות למקרה שתציגי הפעם - המקרה הארוך - שונות מאלה שניתנו למקרים קודמים שהצגת בעבר.²

המסמך שלפניך כולל שלושה חלקים עיקריים:

חלק ראשון: פנייה למטפלים ולאנשי חינוך כאחד.

חלק שני: דגשים נפרדים למטפלים.

חלק שלישי: דגשים נפרדים לאנשי חינוך.

1 לסמינר שלישי ניתן להגיע רק אם את נמצאת בתהליך הדרכה אישי או קבוצתי אצל מדריכה המוכרת ומאושרת להדרכה על ידי ארגון DIR ישראל ואם קיבלת את מספר שעות ההדרכה הנדרש. לשלב זה לא ניתן להגיע אם טרם השתתפת בקורס עקרונות.

2 המסמך כולל פרטים רבים. אנא, הקפדי לקרוא בעיון את ההנחיות המופיעות כאן, כדי להגיע מוכנה לתהליך ההכשרה. ההנחיות כתובות בלשון נקבה, אך מיועדות לנשים ולגברים כאחד.

חלק ראשון: פנייה למטפלים ולאנשי חינוך

הצגת מקרה ארוך צריכה להיות על תהליך טיפולי/תהליך התערבות חינוכי הנמשך כ־18 חודשים או יותר (רצוי לא יותר משנתיים).

הנחיות כלליות

בהצגת מקרה ארוך עלייך להרחיב ולהעמיק את חשיבתך סביב לדגשים המופיעים להלן:

- המשגה תיאורטית של המודל, תוך הבנת החיבורים בין חלקי המודל והנמקה של המהלך הטיפולי – הן עם הילד והן עם הוריו – וכיצד ההבנות הללו באות לידי ביטוי בעבודה הישירה עם הילד והוריו ובמסגרת החינוכית בה הילד נמצא.
- הדרכת הורים ו/או צוותים חינוכיים טיפוליים העובדים עם הילד. עלייך להדגים יכולת להרחיב את מעגלי ההשפעה שלך על התכנית הטיפולית-חינוכית של הילד. על ההרחבות להתייחס למעגלים השונים – מסגרת חינוכית/בית ככל שהתאפשר.
- הטמעת המודל במסגרת עבודתך המקצועית הטיפולית/חינוכית. יכולתך לפעול ברמה מערכתית, ביצירתיות, בגמישות ובאינטגרציה בתוך המסגרת הטיפולית/חינוכית שבה את עובדת ועם המסגרת החינוכית שבה הילד נמצא, אם את פוגשת את הילד במסגרת קליניקה פרטית וככל שמתאפשר מבחינת המסגרת.
- הסברת ההתערבויות המקצועיות שלך באופן ברור ואינטגרטיבי. שימי דגש על תחום ההתמחות המקצועי שלך. הסבירי לעומק את האתגרים של הילד מנקודת המבט המקצועית שלך: מה היו בתחילת הדרך, איך התמודדת עמם בתהליך הטיפולי ומה המצב היום.
- התייחסות לקשרי הגומלין עם המטפלים ותחומי הטיפול השונים. נשמח לשמוע קצת על העבודה הרב־מקצועית המשותפת, במה נתרמת, מה למדת מאנשי הצוות שהיו חלק מהמערך הטיפולי של הילד (גם אם לא עבדתם באותו מקום).

בחירת מקרה

- בחירת המקרה היא אתגר גדול, לכן מומלץ שתתייעצי עם המדריכה שלך קודם הבחירה. אנא שקלי להציג מקרה מאתגר ומורכב, שאולי מתקדם לאט, אבל מעורר חשיבה בבניית ההתערבות הטיפולית ומציג את התהליך.
- עלייך לשקף תהליך והתפתחות ביחס לנקודת ההתחלה של הילד והמשפחה. אנא בחרי מקרה של ילד שקיבל טיפול מערכתי מקיף, שבו תוכלי להתייחס לתרומה של מגוון ההתערבויות שנעשו, למהלך ההתערבויות (ייתכנו עליות ומורדות בתהליך) ולדינמיקה המשפחתית.

לקראת ההצגה

השתמשי ב־DMIC (ספר הסיווג והאבחון של ה־ICDL), כדי לארגן את המידע לגבי המקרה והתייחסי לכל AXIS (ציר) המתאים למקרה שלך. כמו כן, השתמשי במידע שאספת מאנשי הצוות הנוספים, המטפלים בילד, שאת המקרה שלו את מציגה.

בעת ההצגה

נשמח אם במהלך ההצגה תוכלי לציין במה אינך בטוחה ומה הן שאלותייך והתלבטויותייך. הדיון הקבוצתי ינסה לענות עליהן.

- הסבירי למה בחרת במקרה זה, מה היו השאלות שלך לאורך הדרך ומהן השאלות הקיימות כיום.
- תארי איך נבנתה התכנית הטיפולית-חינוכית, מה כללה ההתערבות הטיפולית שלך במעגלי מעורבות נוספים מחוץ לחדר הטיפולים וכיצד התובנות שהתגבשו אצלך באמצעות המודל עזרו לך בהכוונה של מערך ההתערבות בטיפול או במרחב הגן.
- ספרי מה הייתה הייחודיות בתפקידך במכלול הטיפולי הרב-מקצועי ותארי את מסגרת הקשר שלך עם הילד והמשפחה במהלך אותה התקופה.
- בחרי נקודה מרכזית שניתן ללמוד מהמקרה שאת מציגה והדגישי אותה בפני הקבוצה. את רשאית להתמקד בכל נושא המעניין אותך בטיפול, במסגרת החשיבה של מודל ה-DIR (דוגמאות לסוגיות כאלה ניתן לראות בחלקים הייעודיים לאנשי טיפול ולאנשי חינוך, המובאים בהמשך).
- המחישי כיצד מטפלים ואנשי חינוך אחרים יכולים ללמוד מהמקרה שאת מציגה.
- תארי מה התאפשר ומה לא התאפשר במסגרת הזמן והמערך הטיפולי שבו הילד טופל ומה את מזהה כעוצמות וכאתגרים בתכנית הטיפולית והגנית. בנוסף לכך, התייחסי להתערבויות, שלדעתך יידרשו בעתיד.
- זכרי כי 18 חודשי התערבות לא בהכרח מייצרים תוצאות מרחיקות לכת ולא כל הילדים מתקדמים באותו קצב, או משיגים את כל השלבים במהלך תקופה זו. אנו רוצים להתמקד בחשיבה שליוותה את התהליך הטיפולי/חינוכי ולא דווקא בתוצאות!

הנחיות לגבי שימוש בקטעי וידיאו

- בחרי חמישה או שישה קטעי וידיאו מנקודות זמן שונות, אשר משקפים את התהליך הטיפולי על רצף הזמן, ושבהם רואים אותך מיישמת Floortime עם הילד ועם ההורים או הצוות החינוכי, על פי ההנחיות הייעודיות לאנשי טיפול ולאנשי חינוך. הקפידי שקטעי הווידיאו יראו רצף טיפולי ויהיו מורכבים ממקטעים בני לא פחות משתי דקות רציפות.
- יש להביא את קטעי הווידיאו ערוכים במדויק להצגה ועם שני גיבויים (מחשב אישי/דיסק און קי).

הנחיות לגבי ההצגה בקבוצה

משך הזמן

הזמן המוקדש להצגת המקרה הארוך בקבוצה הוא 75 דקות:

- 30 דקות להצגת הרקע, הפרופיל, השלבים, העבודה הטיפולית.
- 15 דקות וידיאו.
- 30 דקות לדיון הקבוצתי.

דף מלווה

- עם התחלת הצגת המקרה, עלייך לחלק לחברי הקבוצה ולמנחות את "הדף המלווה". הסבר על "הדף מלווה" מצורף למכתב זה.
- רשמי את שמך, אך השתמשי בשם בדוי או בראשי תיבות לציון שמו של הילד.
לא ניתן להציג מקרה ללא "דף מלווה", שהוכן לפי ההנחיות המצורפות.

לפני הצגת קטעי הווידאו

- לפני הצגת קטעי הווידאו יש לתת תיאור קצר של הילד: גיל בזמן צילום קטע הווידאו, השלב שבו נמצאת תכנית הטיפול וכל פרט אחר הנראה לך רלוונטי.
- לאחר מכן, יש לספר בקצרה מה נראה בקטע הווידאו, לתאר את האינטראקציה המוצגת, באיזה שלבי מוטורי-אפקטיבי והפרופיל השפתי שלו, באילו אסטרטגיות של Floortime ושל הדרכה או ליווי השתמשת ומדוע.

במהלך הצגת קטעי הווידאו

במהלך הצפייה המשותפת בקטעי הווידאו נרצה לשמוע את התובנות שלך לגבי מה קורה עם הילד בחדר הטיפולים ובגן; מה עוזר לילד לטפס בסולם ההתפתחותי; מהן האסטרטגיות המתאימות בכל שלב ומדוע; מהם תהליכי העיבוד הסנסורי המאפיינים את הילד; מה האופן שבו בחרת להתערב בנוכחות ההורה או איש החינוך המודרך וכן כל מה שניתן להבין ממה שרואים בקטע הווידאו שבחרת. כמו כן, נרצה לשמוע את הסבריך לגבי הדגשים שפורטו בתחילת מסמך זה, עם דגש על הבנת הקשרים וההשפעות ההדדיות בין רכיבי ה-D, ה-I וה-R. רצוי להתכונן היטב להצגת המקרה, כך שבזמן ההצגה תוכלי לחוש בנוח, ולהציג את המקרה בצורה מיטבית.

המתווה הבא יסייע לך למקד את הדגשים הייחודיים לשלב המקרה הארוך: הכנה וכתובת "הדף המלווה" וההצגה בקבוצה (במהלך הצגת המקרה יש לך הזדמנות להרחיב לגבי הנושאים המוזכרים בתמצות ב"דף המלווה").

הערכה והיכרות

היסטוריה רלוונטית: התפתחות, משפחה ובריאות (שקלי להשתמש בנקודות על פי ציר הזמן, כדי לשקף נקודות ומאפיינים חשובים בהצגה שלך ולחסוך זמן).

שלבים התפתחותיים: צייני מה היה הטווח התפקודי (לדוגמה בין שלבים 1 ל-3) בתחילת הטיפול ופרטי אילו איכויות מתוך כל שלב היו קיימות בצורה מבוססת ואילו עדיין הוו אתגר ובאילו מצבים. צייני אם השלב לא היה מצופה מבחינת הגיל הכרונולוגי. מומלץ לתת דוגמאות להמחשה מתוך תהליך ההיכרות ו/או ההערכה.

קידוד: בשלב זה את מצופה לקדד את שאלון ה-FEAS. הציגי את הציון שהתקבל ב-FEAS, שהעברת לילד בשלב ההערכה (אם לא העברת FEAS בתחילת הדרך, נתחי כיום וידיאו מתחילת הטיפול על פי ה-FEAS) ואת הציון המתקבל בשלב הצגת המקרה. קדדי את השאלון גם עבור ההורה (אם עבדת עם ההורה בחדר) או עבור איש הצוות (אם הדרכת בגן) וגם עבור הילד.

אבחנה NDRC: חלוקה לקבוצות (מתוך ה-DMIC) בתחילת הקשר הטיפולי. התייחסי גם לאבחנות נוספות אם היו ולהערכות שביצעת בהתאם למקצוע האם שלך (5-DC, DSM, CARS, 5-ADOS, הערכת תפקוד ותל"א - לאנשי חינוך, אבחון שפה ותקשורת לק"ת, פרופיל סנסומוטורי ועיסוקי למרב"ע וכו').

פרופיל סנסומוטורי: תארי את הפרופיל הסנסומוטורי של הילד בתחילת הטיפול ואת רמות העוררות שלו (על פי הבנתך ועל סמך התייעצות עם גורמי מקצוע רלוונטיים).

- התייחסי לתגובות הסנסורית של הילד, האם מדובר בתגובות יתר, תת-תגובות, חיפוש סנסורי או פרופיל מעורב.

- התייחסי גם לפרופיל הסנסומוטורי של ההורה או של איש הצוות עמו עבדת, כפי שהתרשמת ממנו בתחילת הקשר הטיפולי. תני דוגמאות שונות מהיכרותך עם הילד, דרכן אפשר לראות את הפרופיל הייחודי שלו.

- העלי השערות כיצד הפרופילים השונים עשויים להשפיע זה על זה, על התפקוד ועל קצב ההתקדמות והמעבר בין השלבים בסולם ההתפתחותי-רגשי.

- התייחסי לתפקוד מערכות החוש – טקטילי, וסטיבולרי, פרופריוצפטיבי, ויזואלי, אודיטורי, חוש הריח, אנא התייחסי לאינטגרציה שבין מערכות החוש השונות ותארי כיצד אלה באות לידי ביטוי בהתנהגות הילד בטיפול או במסגרת החינוכית.

- פרטי לגבי יכולות העיבוד של הילד בערוצים השונים (חזותי-מרחבי ואודיטורי-מרחבי) וכך גם לגבי יכולות התכנון והרצף. היעזרי בדוגמאות מהטיפול ו/או מהמסגרת החינוכית ו/או מהבית.

- פרטי את מחשבותייך לגבי הוויסות החושירגשי של המעורבים בתהליך הטיפולי, שאת מציגה.

פרופיל שפתי: תארי את הפרופיל השפתי של הילד בתחילת הטיפול (על פי הבנתך ועל סמך התייעצות עם גורמי מקצוע רלוונטיים).

- ככל הניתן, נסי להתייחס בנפרד לרכיב ההבעה ולרכיב ההבנה על מרכיביהם השונים (תוכן, צורה ושימוש).

- התייחסי אל יכולותיו השפתיות של הילד – באיזה שלב התפתחותי מצויה השפה שלו? תארי את יכולתו להיענות ולהבין שפה מילולית ולהביע את רעיונותיו וכוונותיו (האם משתמש בשפה מילולית? באמצעי תת"ח כלשהם?).

- השתדלי לתאר את שפתו של הילד תוך התייחסות למרכיבי הצורה (אורך המבעים, שטף, עוצמה וכו') התוכן (עולם התוכן השפתי) והשימוש שעושה הילד בשפתו (מהן כוונותיו התקשורתיות? האם ומתי משתמש בשפה?).

- התייחסי אל האופן שבו משפיע רכיב השפה על יכולתו של הילד להיות באינטראקציה ולטפס בשלבים ההתפתחותיים.

- תארי גם את האופן שבו הפרופיל הסנסומוטורי משפיע על היכולות השפתיות השונות ועל התפתחותן.

פרופיל משפחתי: תארי את הפרופיל המשפחתי, כפי שנחשפת אליו בתחילת ההיכרות עם המטופל. התייחסי למבנה המשפחתי, לדפוסי התקשורת, למורכבויות הקיימות במשפחה ולפרופיל הוויסות הרגשי של ההורים – ככל שנחשפת לתחומים אלה במהלך עבודתך עם הילד.

תכנית ההתערבות

- תארי את המערך הטיפולי והחינוכי של הילד. התמקדי בחלק שלך במערך הטיפולי-חינוכי: הבנותייך לגבי השלבים ההתפתחותיים של הילד, הפרופיל הסנסומוטורי שלו, המערך המשפחתי וההורי וכיצד כל אלה השפיעו על בניית תכנית ההתערבות הטיפולית או החינוכית-גנית לילד ולמערכת.

- זה המקום להבאת קטעי וידיאו ולהרחבה לגביהם, כמפורט בדגשים הנפרדים למטפלים ולאנשי חינוך.

התבוננות בעצמי

- פרטי כיצד מודל ה-DIR השפיע עליך באופן אישי ועל עבודתך עם הילד והמשפחה.
- התייחסי לפרופיל הסנסוראפקטיבי שלך – מה מאפיין אותך בעבודה בכלל ועם הילד והמשפחה הייחודיים, במה הפרופיל הייחודי שלך תרם או הקשה עלייך בטיפול ובהתמודדות עם האתגר שבעבודה עם הילד והמשפחה, מה למדת על עצמך ומה האתגרים שעדיין עומדים בפנייך מבחינת תהליך ההתפתחות המקצועית שלך.

לסיכום

חזרי לסעיפים שפורטו בשלב ההיכרות/הערכה ותארי כיצד הם נראים כיום, ומה ההבנות שביססת לגביהם במהלך הטיפול:

שלב התפתחותיים: צייני מה הטווח התפקודי (לדוגמה בין שלבים 1 ל-4) כעת, ופרטי אילו איכויות מתוך כל שלב קיימות כיום בצורה מבוססת ואילו עדיין מהוות אתגר ובאילו מצבים. מומלץ לתת דוגמאות להמחשה מתוך התהליך הטיפולי ומהיכרותך הכללית עם הילד. צייני בשלב זה את קידוד שאלון ה- FEAS בשלב הנוכחי של הטיפול.

אבחנה NDRC: חלוקה לקבוצות (מתוך ה-DMIC): האם יש שינוי באבחנה לאחר תקופת טיפול? התייחסי גם לאבחנות הנוספות אם היו ולשינויים שחלו בהן, אם חלו.

פרופיל סנסורמוטורי: תארי את הפרופיל הסנסורמוטורי של הילד ושל ההורה או של איש הצוות עמו עבדת כפי שאלה באים לידי ביטוי כעת, בזמן ההצגה. התייחסי לאותם רכיבים שפורטו בסעיף הפרופיל הסנסורמוטורי בשלב ההערכה.

- העלי השערות כיצד הפרופילים השונים (ילד-הורה/ילד-איש צוות) השפיעו זה על זה, על התפקוד ועל קצב ההתקדמות.

- התייחסי לאופן שבו השפיע הפרופיל הסנסורמוטורי על המעבר בין השלבים בסולם ההתפתחותי-רגשי.

- התייחסי להשפעות ההדדיות של הפרופיל הסנסורמוטורי והפרופיל השפתי זה על זה.

- פרטי את מחשבותייך לגבי הוויסות החושירגשי של המעורבים בתהליך הטיפולי, שאותו את מציגה וצייני אילו שינויים חלו בתחום זה אצל הילד ואצל ההורה/איש הצוות ואצלך, ומה הסיבות לשינוי.

פרופיל שפתי: תארי את הפרופיל השפתי של הילד, כפי שבא לידי ביטוי כעת, בזמן ההצגה. התייחסי לאותם רכיבים שפורטו בסעיף הפרופיל השפתי בשלב ההערכה.

- נסי להבין ולהסביר את ההשפעה של הרכיב השפתי על כלל התפקוד של הילד: קצב ואופן הטיפול בסולם ההתפתחותי-רגשי, אם וכיצד משפיע הקושי השפתי על המעבר בין השלבים ההתפתחותיים, על האינטראקציות של הילד ועל חיי היומיום.

- התייחסי לאופן שבו הוכללו ההתאמות השפתיות הנדרשות בהקשר לקשיים בתחום השפתי לתוך הטיפול וההנחיות להורים וכן התייחסי לשינויים שחלו לאורך תקופת הטיפול המדוברת.

פרופיל משפחתי: תארי את התפקוד והדינמיקה המשפחתיים: כיצד השפיעו על התפתחות הילד והתהליך הטיפולי וכיצד הושפעו מהתהליך.

חלק שני: דגשים למטפלים בהכנת מקרה ארוך

כללי: בהצגת המקרה, ברצוננו לראות אותך מיישמת את עקרונות המודל לא רק בחדר הטיפולים, אלא גם בהנחיית תכנית התערבות כללית עבור הילד והמשפחה.

וידיאו: בחרי חמישה עד שישה קטעי וידיאו המציגים נקודות זמן שונות בתהליך הטיפול. האורך הכולל של קטעי הווידיאו הוא 15 דקות.

גם אם ההורים הם ה"משחקים העיקריים" עם הילד בחדר, בחרי לפחות קטע וידיאו אחד, שבו את משחקת ישירות עם הילד כחלק מתהליך ההדרכה בחדר הטיפול (כמו גם קטעים שבהם את מנחה ומדריכה בחדר הטיפולים את ההורים/הצוות בפועל, בתנאי שרואים או לפחות שומעים אותך בווידיאו). אם מסיבה כלשהי לא עבדת עם ההורים בתוך החדר, אנא כתבי לנו על כך (לדוא"ל של הארגון) והסבירי את המגבלות בתהליך הטיפול. אנו נדון בבקשה ואם הנסיבות יצדיקו זאת, תקבלי את האישור לכך. ודאי שאת מקבלת את תשובת הצוות לפני שאת מתחילה להכין את המקרה להצגה בסמינר.

נתחי לעומק את מהלך הטיפול: תארי את המעבר של הילד משלב לשלב בהתייחס ליכולותיו ההתפתחותיות בשלבים השונים, לאתגרים ולאפיוני הפרופיל ויכולות הוויסות שלו (תארי את קצב ההתקדמות בתחומים שונים ואת האתגרים שבדרך. התייחסי לצפי שלך לגבי ההתקדמות הצפויה ונמקי את הסיבות לכך).

עבודה עם המשפחה: התייחסי לאופן העבודה האישית שלך עם המשפחה וליחסים שלך עמה: פרטי לגבי האופן שבו התמודדת עם האתגרים המרכזיים שעמדו בפניך בעבודה עם ההורים בחדר הטיפולים ועם אתגרים הקשורים לדפוס המשפחתי-הורי (דוגמאות לנקודות שחשוב לשים לב אליהן: דפוס הנחמה שהורה מציע לילדו, ההתאמה של ההורה לצורכי הילד מבחינה סנסורית-אפקטיבית, הזרימה של רמיזה אפקטיבית בין ההורה לילד, כולל יכולתם של ההורה ושל הילד לקרוא ולפרש רמיזה אפקטיבית, דפוס הוויסות ההדדי בדיאדה ומה מאפיין אותו, האופן שבו ההורה מתמודד עם רגשות שליליים העולים אצל הילד, הצורך בהצבת גבולות מול הילד, ועוד).

היבטים תרבותיים: קחי בחשבון נושאים תרבותיים וחשבי כיצד הם משפיעים או עשויים להשפיע על האינטראקציה בין הילד להוריו בזמן ה"Floor time" ובזמנים אחרים (אם נחשפת לכך בטיפול).

התכנית הלימודית: תארי את התכנית הלימודית וההתאמות שנעשו בה בחשיבה על פי המודל (אם היית מעורבת בכתיבתה).

שאלה קלינית משמעותית: במהלך הצגת המקרה בקבוצה, הציגי שאלה קלינית אחת משמעותית שליוותה אותך בעת העבודה עם הילד והמשפחה והרחיבי לגביה ולגבי אופן ההתמודדות שלך עמה בתהליך הטיפול.

להלן מספר דוגמאות לסוגיות או שאלות שבהן ניתן להתמקד בדיון:

- המהלך ההתפתחותי של הילד (לדוגמה, ילד המתקשה מאוד לטפס בסולם ו"תקוע" כבר זמן רב במעבר משלב שלוש לשלב ארבע; ילד שלא מצליח להיכנס לעולם הסימבולי וכדומה).
- הפרופיל הסנסורית-אפקטיבי או השפתי של הילד והשפעתו על הדינמיקה שבין הילד להורה, בין הילד לבינך או בינך לבין ההורים בהקשר של השונות בין הפרופילים השונים.
- הדפוסים המשפחתיים והתהליך הטיפולי שלך עם המערכת המשפחתית.
- בחירת האסטרטגיות הטיפוליות והתאמתן לשלב ההתפתחותי ולפרופיל של הילד והמשפחה.

חלק שלישי: דגשים לאנשי חינוך בהכנת מקרה ארוך

כללי: בהצגת המקרה, ברצוננו לראות אותך מיישמת את עקרונות המודל בעבודתך החינוכית באופן אינטגרטיבי סביב התמקדות בילד אחד.

הצגת המקרה צריכה לכלול התייחסות מעמיקה לילד ולמשפחתו כמפורט בהנחיות, כמו גם להראות התערבות מערכתית גנית/כיתתית שהובלת במסגרת, הכוללת הדרכה על Floortime לאיש צוות אחר, פעילות קבוצתית ותכנית לימודית מותאמת ואינטגרטיבית עבור הילד (עלייך להראות מתוך כל אלה שני סוגים של התערבויות גניות/כיתתיות, שאותן יישמת במהלך התכנית הטיפולית).

משך זמן ההיכרות עם הילד: להצגת המקרה, עלייך לבחור ילד שהכרת לפחות במשך שתי שנות לימוד, עמו עבדת ב־Floortime והדרכת עליו ב־Floortime פרטני במהלך השנתיים הללו (על פרק ההדרכה להימשך לפחות שנת לימודים אחת). משך התכנית הכוללנית, שעליה תפרטי בהצגת המקרה, צריך להיות לפחות שנת לימוד אחת מתוך השנתיים שבהן עבדת עם הילד.

וידאו: בחרי בין חמישה לשישה קטעי וידיאו מנקודות זמן שונות (באורך כולל של 15 דקות). על קטעי הווידיאו לכלול:

- לפחות קטע אחד שבו ישנה התערבות ישירה שלך עם הילד (אם את מביאה מקרה על ילד שעל העבודה איתו הדרכת איש חינוך אחר, בחרי לפחות קטע וידיאו אחד שבו את משחקת באופן ישיר עם הילד כחלק מתהליך ההדרכה בחדר הטיפול).
- קטעים שבהם את מנחה ומדריכה את הצוות בפועל בזמן Floortime או במהלך הפעילות הגנית/הכיתתית, בתנאי שרואים או לפחות שומעים אותך בוידאו בזמן ההדרכה.
- שני קטעי וידיאו שבהם את מראה פעילות קבוצתית בגן/בכיתה, שבה אפשר לראות כיצד ההתערבות עם הילד מותאמת ומנומקת בצרכים הייחודיים שלו (בין אם היא שונה מהתערבות מול ילדים אחרים בקבוצה ובין אם לאו).
- הקפידי כי בקטעים שבחרת להציג ניתן יהיה לראות כיצד ההבנות שלך לגבי הפרופיל והשלב ההתפתחותי של הילד השפיעו על אופן העברת הפעילות.
- חשוב כי במהלך ההצגה יושם דגש על התכנית החינוכית של הילד: חשיבה על מטרות תל"א מותאמות על פי מודל ה־DIR, התאמות שנעשו בבניית התכנית האישית במסגרת החינוכית לצרכים הפרטניים של הילד, אופן ההדרכה שלך את הצוות החינוכי והעבודה עם הצוות הטיפולי.
- הרחיבי על המקום הייחודי שלך כאשת חינוך בעבודה עם הילד ומשפחתו ועם אנשי הצוות האחרים.

משפחה: פרטי לגבי הקשר שהיה לך עם ההורים: כיצד התקיים ובאיזה מבנה של קשר בחרתם (האם נפגשת עם ההורים לשיחות או שהייתה לכם דרך אחרת לתקשר במהלך השנה; באיזה מבנה היו המפגשים עם ההורים, באיזו תדירות ואיזה תוכן נכלל בשיחות הללו; באיזה אופן היית מעורבות במעגלי החיים של הילד מחוץ לגן/לכיתה באמצעות הכוונה של ההורים לצורכי הילד והבנת הפרופיל/שלב/יעילות של האסטרטגיות הטיפוליות).

הסבירי כיצד את מבינה את השפעת הפרופיל המשפחתי על אופן ההתנהלות של המשפחה מול צוות הגן/הכיתה ומולך באופן אישי. ניתן להתייחס בחשיבה רפלקטיבית על האופן שבו הפרופיל האישי שלך עזר או הקשה על התקשורת עם ההורים.

צוות חינוכי: ספרי על העבודה עם אשת הצוות החינוכי שהדרכת. פרטי לגבי הפרופיל שלה, האם וכיצד הפרופיל שלה התאים או/ו אתגר את הילד ומה היו האתגרים שלך בהדרכה זו מבחינת הקשר שלך עם המודרכת.

שאלה מקצועית משמעותית: במהלך הצגת המקרה בקבוצה, הציגי שאלה אחת משמעותית שליוותה אותך במהלך העבודה עם הילד והמשפחה והרחיבי לגביה ולגבי אופן ההתמודדות שלך עמה בתהליך הטיפול.

להלן מספר דוגמאות לסוגיות או שאלות, שבהן ניתן להתמקד בדיון:

- המהלך ההתפתחותי של הילד (לדוגמה, ילד המתקשה מאוד לטפס בסולם ו"תקוע" כבר זמן רב במעבר משלב שלוש לשלב ארבע; ילד שלא מצליח להיכנס לעולם הסימבולי וכדומה); השפעת הקושי בהתפתחות על ההתנהלות עם הילד בגן/בכיתה.
- הפרופיל הסנסוריסטורי-אפקטיבי או השפתי של הילד והשפעתו על הדינמיקה שבין הילד לצוות, בין הילד לבינך או בין הילד לבין אנשי הצוות האחרים בגן או בכיתה בהקשר של השונות בין הפרופילים השונים.
- שאלה המתמקדת בהתאמת הסביבה הגנית/כיתתית לילד בהתייחס למורכבות הייחודית שלו.
- בחירת האסטרטגיות ב־Floortime או בזמנים של עבודה מובנית חלקית (semi structured) והתאמתן לשלב ההתפתחותי ולפרופיל של הילד בגן/בכיתה.

עד כאן ההנחיות, ומכאן לעבודה!

במצבים שבהם מתעוררים קשיים או שאלות במהלך ההכנה, אנו ממליצים להיוועץ במדריכים האישיים. את מוזמנת לפנות אלינו לפי פרטי ההתקשרות המופיעים בהמשך.

בהצלחה!

ארגון DIR ישראל

פרטי התקשרות: דוא"ל: dirisrael@gmail.com, טלפון: 054-5365716.